

Ve čtvrtém čísle bulletinu v roce 2019 přinášíme bližší informace z dění v ČAPV, dále informace o konferencích (včetně pozvánky na konferenci ČAPV a metodologický seminář), anotace aktuálních čísel časopisů, nových knih a výzvy pro autory. Přejeme pěkný závěr prázdnin a přínosný začátek nového semestru.

Výbor ČAPV

Z VÝBORU ČESKÉ ASOCIACE PEDAGOGICKÉHO VÝZKUMU

1. Pozvánka na setkání členů ČAPV

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

pomalou nám končí série letních dní, v průběhu kterých jsme snad všichni měli nějakou možnost načerpat nové síly a optimismus do naší práce. V nejbližších dnech budeme mít možnost se setkat osobně, a to hned při dvou různých příležitostech.

První se bude konat v Hamburku na konferenci ECER. Pokud se konference budete účastnit i ve čtvrtek 5. 9. 2019 ve 12 hodin, velmi ráda bych Vás za celý výbor ČAPV pozvala do místnosti označené jako VMP 8 – Room 211, kde budeme v rámci "Associations Meet & Greet CAPV" představovat naši asociaci mezinárodnímu auditoriu. Velmi oceníme Vaše aktivní zapojení.

Další možnost pro osobní setkání budeme mít druhý zářijový týden v Liberci, kde se díky velkému nasazení organizačního týmu vedeného Tomášem Kasperem a supervidovaného Petrem Urbánkem odehraje naše výroční konference. V průběhu této konference Vás mimo jiné zveme i na členskou schůzi, v průběhu které se budou projednávat stanovy ČAPV, novinky v dění i plány do budoucna.

Na setkání se těší Jana Poláchová Vašátková.

2. Pozvánka na konferenci ČAPV

Ve dnech 11.–13. září 2019 se uskuteční na Technické univerzitě v Liberci výroční konference ČAPV k tématu *Pedagogický výzkum, školní praxe a výzvy demokracie*. Metodologický seminář proběhne dne 11. září 2019 a konferenční program ve dnech 12.–13. září 2019. Konference ČAPV bude reflektovat demokratizační změny ve školství, které v uplynulých 30 letech byly v ČR prosazeny, přijaty či naopak nenašly odbornou či širší společenskou podporu a zůstaly nevyslyšeny. Dále se pozornost výroční konference ČAPV zaměřuje na pedagogickou reflexi a analýzu vztahů mezi pedagogickou vědou, řízením a životem školy a otázkami demokratického a otevřeného uspořádání (školního) společenství v obecně pedagogických, didaktických, historických, psychologických či sociologických rovinách. V plenárních vystoupeních zastoupí psychologický pohled na konferenční téma doc. PhDr. Irena Smetáčková, Ph.D. (Proč bývá rovnost často považována za neslušné slovo?),

sociologický pohled PhDr. Jiří Šafr, Ph.D. (Nerovnosti ve vzdělávání – vliv kulturních zdrojů rodiny a sociálně-prostorových charakteristik lokality), filozofický pohled prof. Dr. Ehrenhard Skiera (Výchova a kontrola: jak zacházet s teokratickým dědictvím v pedagogice) a historicko-systematický pohled doc. PhDr. Tomáš Kasper, Ph.D. (Cesta k reformě školy: historicko-systematický pohled na příkladu meziválečné pedagogické diskuse).

Více informací na: <http://capv.tul.cz/>

Těšíme se na setkání, za organizátory
Tomáš Kasper

3. Výzva: Podpora začínajících výzkumníků

Výbor ČAPV v roce 2019 stejně jako v roce 2018 podpoří členy asociace v publikování příspěvků prezentovaných na výroční konferenci v kvalitních odborných recenzovaných časopisech. Podpora je směřována k začínajícím výzkumníkům, kterým bude text prezentovaný na XXVII. výroční konferenci přijat k publikování v jednom z předních českých pedagogických časopisů (upřesnění smluvních časopisů je na webových stránkách ČAPV). Výběr časopisu pak bude na autorovi.

O svém publikačním záměru autor informuje výbor ČAPV do **25. září 2019** na e-mail: jana.polachova@upol.cz a ke stejnému datu autor zašle text do redakce vybraného časopisu. Výbor ČAPV rozhodne do 30. listopadu 2019, kterému z těchto autorů udělí finanční odměnu. Výbor plánuje finančně podpořit autory dvou textů (odměna 7 tis. Kč za jeden text), výbor si ale vyhrazuje právo udělit jen jednu odměnu, příp. i žádnou. Více o podmínkách zde: www.capv.cz.

4. Úspěšné završení dvou ročníků Letních škol EERA v Brně

Ústav pedagogických věd Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně pod záštitou ČAPV úspěšně završil ve spolupráci s Evropskou asociací pedagogického výzkumu EERA dvouletý cyklus Evropské letní školy pedagogického výzkumu. První z letních škol, s tématem Qualitative and Mixed Methods Research Designs: From Designing to Publishing, proběhla 9. – 13. 7. 2018. Druhá, na téma Quantitative and Mixed Methods Research Designs: From designing to publishing, se uskutečnila 8.–12. 7. 2019. Každé z letních škol se zúčastnilo 65 mladých výzkumníků, zpravidla doktorandů, z celého světa, celkem tedy 130 účastníků, mezi kterými bylo i 8 českých doktorandů a doktorandek. Zájem o účast však byl dvojnásobný, proto byli účastníci vybíráni na základě přihlášek obsahujících projekt.

Na tomto místě chceme poděkovat všem expertům, kteří se ujali hlavních přednášek, vedení workshopů i supervizorům studentských prezentací. Sedm z nich přijelo ze zahraničí (v abecedním pořadí):

Lucian Ciolan (Universitatea din București, Rumunsko)

Conor Galvin (University College Dublin, Irsko)

George Head (University of Glasgow, Skotsko)

Satu Perälä-Littunen (Jyväskylän yliopisto, Finsko)

Claudia Schuchart (Bergische Universität Wuppertal, Německo)

Erich Svecnik (BIFIE, Rakousko)

Manfred Zentner (Donau-Universität Krems, Rakousko)

Jmenovitě chceme poděkovat za spolupráci těmto členům a příznivcům ČAPV z České

republiky, kteří se na letní škole podíleli (opět v abecedním pořadí): Ondřej Bárta, Jan Beneš, Karla Brücknerová, David Doubek, Adrianne J. Galang, Petr Hladě, Libor Juhaňák, Petr Květon, Markéta Levínská, Kateřina Lojdová, Jan Mareš, Martin Sedláček, Petr Soukup, Michaela Spurná, Klára Šedová, Zuzana Šmideková, Roman Švaříček, Kateřina Vlčková a Anna Zemandlová.

Příští dva ročníky letní školy se uskuteční v Jyväskylä (Finsko), termín přihlašování vyhlásí kancelář EERA na podzim.

Petr Novotný a Klára Harváňková
za organizační tým letní školy

5. Víťáme nového člena ČAPV

- Mgr. Tomáš Sýkora, TechSophia, s. r. o., design nástrojů pro vzdělávání, zaměření: game-based learning.

KONFERENCE – SEMINÁŘE – WORKSHOPY

1. Konference a letní školy v ČR

- ISS FSV UK společně s FF UK a Českou sociologickou společností pořádají dvě **letní školy** zaměřené na **sociálněvědní statistickou analýzu dat**. Akci poskytly záštitu též Česká asociace pedagogického výzkumu, Českomoravská psychologická společnost a Česká společnost pro politické vědy. Obě letní školy se budou konat v Praze, v termínech 2.–5. 9. a 16.–19. 9. 2019 a jsou určeny pro studenty (Mgr. a zejména Ph.D.), akademické pracovníky a výzkumníky. Kapacita je naplněna, je možné se registrovat jako náhradník. URL: <https://iss.fsv.cuni.cz/studium/metodologie>.
- XXVII. konference **ČAPV** na téma Pedagogický výzkum, školní praxe a výzvy demokracie se bude konat **12.–13. 9. 2019** na Fakultě přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci. Doktorský seminář se koná 11. 12. 2019. Přihlašování příspěvků je ukončeno. URL: <http://capv.tul.cz/>, www.capv.cz.
- 11. mezinárodní vědecká konference celoživotního vzdělávání ICOLLE 2019 bude probíhat ve dnech 17.–18. 9. 2019 na Institutu celoživotního vzdělávání Mendelovy univerzity v Brně. Hlavním tématem 11. ročníku konference je „Udržitelnost ve vzdělávání – minulost, současnost a budoucnost“: www.icolleconference.cz

2. Konference a workshopy v zahraničí

- Konference **ECER** (EERA) se koná 3.–6. 9. 2019 v Hamburku. Od 2.–3. 9. jí předchází konference začínajících výzkumníků. Přihlašování příspěvků je ukončeno: <https://eera-ecer.de/ecer-2019-hamburg/>. Předsedkyně ČAPV Jana Poláchová Vašátková a člen výboru ČAPV Stanislav Michek budou na žádost EERA představovat naši asociaci.
- Oxford Ethnography and Education Conference se koná 9.–11. 9. 2019. Přihlašování příspěvků je ukončeno: <http://www.ethnographyandeducation.org/conferences/>.

- 10th ICEEPSY The International Conference on Education and Educational Psychology v Barceloně se koná 9.–12. 10. 2019. Přihlašování je ukončeno: <https://www.futureacademy.org.uk/conference/ICEEPSY/>.
- Metodologické workshopy GESIS, Leibniz-Institut für Sozialwissenschaften, SRN: <https://www.gesis.org/en/services/events/>.

ČASOPISY: PRÁVĚ VYCHÁZÍ

1. České odborné recenzované časopisy

NOVINKA: Studia paedagogica 2/2019 (Scopus)

Risk Patterns and Bounded Agency in Vocational Orientation (Ch. Kamm, A. Gebhardt), A Latent Profile Analysis of Career Competence in German Vocational Schools (S. Ohlemann, K. Driesel-Lange), Career Adaptability of Vocational Education and Training Graduates in the Period of Prospective School-to-Work Transition (P. Hlad'o, B. Lazarová, L. Hloušková), Teachers' Images of the Ideal Student as a Marker for School Culture and Its Role in School Alienation During the Transition from Primary to Secondary Education in Luxembourg (A. Lauren Grecu, T. Hascher, A. Hadjar), Driven To Be a Non-Traditional Student: Measurement of the Academic Motivation Scale with Adult Learners After Their Transition to University (P. Novotný, K. Brücknerová, L. Juhaňák, K. Rozvadská).

<http://www.studiapaedagogica.cz>

NOVINKA: Orbis scholae 3/2018 (Scopus)

Profesní aktérství začínajících učitelů v základních školách (M. Píšová, S. Hanušová), Výuka kvantitativní analýzy dat jako součást metodologie výzkumu v pedagogických studijních programech veřejných vysokých škol v ČR (I. Kočvarová, P. Soukup), Učitelství české základní školy (P. Urbánek) Poradenstvo v podpore profesijného rozvoja pedagogických zborov škôl (I. Pavlov), Vztah ředitele a učitelského sboru ve vybraných evropských státech v kontextu autonomie škol (Z. Svobodová, V. Trojan), Styly vedení školy a sociální klima učitelství (A. Rozkovcová, J. Novotová), Mobbing a jeho role ve vnímání klimatu školy učitelů (T. Čech, S. Dobešová Cakirpaloglu, J. Kvintová).

<http://www.orbisscholae.cz/>

NOVINKA: Pedagogika 2/2019

Faktory ovlivňující přechod žáků do středoškolských maturitních oborů (J. Straková, J. Simonová, D. Greger), Význam začleňování učiva o technice a praktických činnostech do kurikula základních škol (J. Dostál), Systémy odborného vzdělávání v zahraničí (J. Průcha), Meziškolní mobilita žáků středních škol v České republice (D. Dvořák, J. Vyhnálek), „Už to dál nešlo“ – meziškolní mobilita ve středním odborném vzdělávání zpětným pohledem žáků (P. Hlad'o, K. Šlapalová), Vztah a motivace učitelů odborných předmětů k dalšímu vzdělávání (P. Adamec), Využívání služeb kariérového poradenství žáky středních odborných škol (L. Hloušková).

<https://ojs.cuni.cz/pedagogika>

Pedagogická orientace 1/2019

Critical spots of curriculum in lower-secondary education from the point of view of international assessment TIMSS and the Czech teachers – findings from physics (J. Kouhout, M. Mollerová, P. Masopust, L. Feřt, J. Slavík), The quality of peer-feedback in inquiry activities

in Human biology lessons (L. Rokos, J. Lišková), Teacher's social representations of burnout: burnout between experience and analytical category (A. Páčová, V. Francová).

<https://journals.muni.cz/pedor>

NOVINKA: E-pedagogium 1/2019

Tandemová výuka v matematice jako instrument reflektivního modelu vzdělávání (R. Dofková), Efekt copingových strategií na šikanu na pracovišti u učitelů základních škol (S. Dobešová Cakirpaloglu, T. Čech, J. Kvintová, L. Křeménková), Činitelé ovlivňující biofilní orientaci učitele a jeho přístup k (environmentální) výchově – přehled problematiky (J. Létalová), Zahradní pedagogika v krajích česko-rakouského pohraničí (Z. Vácha, Š. Chmelová, R. Ryplová), Anxiozita dítěte v kontextu jeho motorických dovedností (Z. Rehtik), Opора ve víře u zahraničních studentů českých vysokých škol (M. Šemberová), Masivní otevřené online kurzy "MOOC" – jak vyhledávat kurzy (M. Mrázek).

<https://e-pedagogium.upol.cz>

Testforum 11/2018

Test cesty: Normativní česká data pro žáky 9. tříd ZŠ až 4. ročníků SŠ (H. Sokolová, H. Cígler), Zkoušky čtenářských dovedností: Normativní česká data pro studenty 9. tříd ZŠ a 1. ročníků SŠ (H. Sokolová, H. Cígler). Recenze testů: Adaptivní maticový test – recenze metody (A. Ťápal, V. Gabrhel), Wechslerova zkrácená paměťová škála – recenze metody (R. Hlavová, A. M. Rosická), Snijders-Oomen neverbální inteligenční test – recenze metody (E. Chvojková, Š. Postulka, T. Horáková), Paměťový test učení – recenze metody (J. Stehlíková).

<http://www.testforum.cz>

Sociální pedagogika 7(1)/2019

Abúzus alkoholu pečujících osob jako rizikový faktor smrti dětí do pěti let: Limity statistických přehledů kriminality (I. Olecká, P. Přecechtěl, H. Skarupská), Změny sebepojetí klientů terapeutických komunit pro drogově závislé prostřednictvím terapie dobrodružstvím (A. Šlachťová, B. Richterová, I. Müller), Social and pedagogical aspects of the development of inclusive education (O. Budnyk, S. Sydoriv).

<http://soced.cz>

NOVINKA: Lifelong Learning 1/2019

Cizojazyčná kompetence pedagoga a sféry jejího uplatnění (R. Adamczyk), Prostredie školy ako determinant podpory organizačného učenia (V. Šuťáková, J. Ferencová, M. Kosturková), Význam rodičovských výchovných stylů pro sportování dětí (A. Sekot).

<http://lifelonglearning.mendelu.cz>

Historia scholastica 2/2018

Československá obec učitelská – aktér a „garant“ profesionalizace učitelstva (D. Kasperová), Hudba a děti první republiky: nové koncepce hudební výchovy v Československu z etnomuzikologické perspektivy (Z. Skořepová), Osvetový zväz pre Slovensko a zjazdy osvetových pracovníkov na Slovensku v medzivojnovom období ČSR (E. Lukáč), Význam periodika „Náš ľud – ľudovýchovný vestník pre Slovensko“ pre osvetovú činnosť na Slovensku (s dôrazom na nezamestnanosť) (K. Mayer), Prínos Alojza Zbaviteľa k rozvoju osvetovej činnosti na Slovensku v medzivojnovom období (V. Frk, M. Lenhardtová), „Cikánská škola“ v Užhorodu. Československý pokus o vzdělání Romů na Podkarpatské Rusi (J. Bartošová), Od porodní báby k porodní asistentce (M. Lenderová), Chlapecká výchovna v Hradci Králové – příklad sociálněpedagogické činnosti v meziválečném období (P. Koritenská), Ondrej Pavlík (1916–1936) – zrod učiteľa a pedagóga (V. Michalička), Pokusná diferencovaná škola měšťanská

v Horní Čermné (R. Váňová), Konference Nová škola v nové Evropě – rok 1918 a otázka reformy vzdělávání a výchovy v meziválečném období (M. Šustová).

<http://www.historiascholastica.com>

NOVINKA: Scientia in educatione 10(1)/2019

Proč a jak vyučovat dějiny vědy? (J. Poupová), Hodnotenie v prírodovedných predmetoch v podmienkach slovenského školství (R. Orosová, M. Ganajová, K. Szarka, M. Babinčáková), Vstupní znalosti účastníků geovědních táborů zjišťované asociační technikou (M. Pražáková, L. Pavlasová), Hodnocení badatelského přístupu v biologii z pohledu učitelů a žáků gymnázií (S. Radvanová, V. Čížková, P. Martínková), Žákovské koncepty trojúhelníku a obdélníku na začátku druhého stupně vzdělávání (J. Robová, V. Moravcová, Z. Halas, J. Hromadová), Pohled žáků vybraných základních škol a gymnázií na hodnocení při hodinách přírodopisu a biologie s akcentem na formativní hodnocení (L. Rokos, J. Lišková, L. Váchová, M. Cihlářová, M. Chadová, J. Strapková).

<https://ojs.cuni.cz/scied>

Journal of Technology and Information Education 2/2018

Připravenost učitelů základních škol na kurikulární změny ve výuce informatiky v České republice (H. Bučková), Pohled švédských studentů učitelství na využití digitálních nástrojů v preprimárním matematickém vzdělávání (T. Tossavainen, M. Johansson, E. Faarinen, A. Klisinska, A. Tossavainen), Zvyšovanie tempa hlasného čítania pomocou počítačovej simulácie (M. Nagy), Webové aplikácie v transdisciplinárnej príprave budúcich učiteľov (K. Szarka, B. Brestenská, Z. Fehér, L. Jaruska, G. Juhász, A. Tóth-Bakos), Rozvoj sebehodnocení žáka jako součást hodnotící strategie učitele v technické výchově na primární škole (P. Částková), Interdisciplinárny prístup a implementácia moderných trendov do vzdelávania v rámci kategórie odpad (M. Feszterová), Implementace informačních a komunikačních technologií do hudební výchovy (J. Šiřická), Inovace RVP a ŠVP v závislosti na aktuálních trendech výuky ICT na ZŠ (P. Pexa, M. Čapková), Příprava učitelův technických predmetov v oblasti bezpečnosti práce (D. Lukáčová).

<http://jtie.upol.cz>

NOVINKA: Journal on Efficiency and Responsibility in Education and Science 12(2)/2019 (Scopus)

Evaluation of the Quality of Teaching from the Perspective of University Students (A. Fajčíková, M. Fejfarová), The Strategy the Use of False Assumption and Word Problem Solving (P. Eisenmann, J. Příbyl, J. Novotná).

<https://www.eriesjournal.com/index.php/eries/issue/view/38>

2. České odborné časopisy popularizující pedagogický výzkum

Komenský 143(2) / prosinec 2018

Z výzkumu: Finanční gramotnost ve výzkumu a v českých vzdělávacích dokumentech (K. Ševčík), Jak zvládat třídu a dobře vyučovat? (K. Lojďová).

<http://www.ped.muni.cz/komensky/>

3. Slovenské odborné recenzované časopisy

NOVINKA: Journal of Pedagogy, The Journal of University of Trnava 10(1)/2019 (Scopus)

Voices heard and lessons learnt: Exploring multiple knowledges and local participation in a community-based integrated early childhood development project in rural South Africa (J. Murray, N. Rudolph), Remaking, reweaving and indigenizing curriculum: Lessons from an American Samoa Head Start program (A. Henward, M. Tauaa, R. Turituri), Rebo nyunda: Is it decolonising early childhood education in Bandung, Indonesia? (H. Yulindrasari, H. Djoehaeni), Negotiating local and glocal discourse in kindergarten: Stories from Indonesia (V. Adriany).

<http://www.degruyter.com/view/j/jped>

NOVINKA: Acta Educationis Generalis 2/2019

Developing Students' Language Competence and Essential 21st Century Skills for Future Employability: The Case of Latvia and Lithuania (I. Luka, I. Seniut), Moral Reciprocity, Ethics of Appropriation of Indigenous Medicinal Plant Knowledge and Associated Biopiracy (O. Agbor Ambang, S. Alloggio, R. Tandlich), Comparison of Teachers' Opinions on Inspections (J. Bajtoš), Philosophical, Aesthetic, Psychological and Pedagogical Aspects (I. Bús), The Role of Resilience in Coping with Negative Parental Behaviour (S. Barnová, V. Tamášová, S. Krásna).

<http://www.degruyter.com/view/j/atd>

NOVINKA: Pedagogika.sk 10(3)/2019

Vzťah výkonovej motivácie a veku žiakov (J. Komora, N. Kozárová), Vplyv jazykových predpokladov na úspešnosť učenia sa cudzieho jazyka (M. Tatarko), Potreba národných učebníc angličtiny a špecifiká tvorby učebníc pre potreby slovenského žiaka (E. Reid).

<http://www.casopispedagogika.sk/>

NOVINKA: Psychológia a patopsychológia dieťaťa 1/2019

Pripravenosť na školu: čo? kto? ako? (J. Ferjenčík), Využitie kaufmanovej hodnotiacej batérie ABC pri diagnostike detí s rôznym typom diagnóz (B. Kundrátová), Storytelling vo výučbe psychológie pre budúcich učiteľov (L. Sokolová), Význam deliberácie pre rozvoj spôsobilostí sebaobhajovania žiakov s mentálnym postihnutím v prostredí inkluzívnej školy (M. Bartušová), Skúsenosti matiek s výchovou detí s ADHD – fenomenologická analýza (M. Búranová, J. Vindišová).

<https://vudpap.sk/x/cinnosti-vudpap/informacna-a-edicna-cinnost/casopisy-vudpap/papd/>

4. Časopis partnerské Evropské asociace pedagogického výzkumu

NOVINKA: European Educational Research Journal (EERJ), 18(4)/2019 (WoS)

The rise and change of the competence strategy: Reflections on twenty-five years of skills policies in the EU (K. Telling, M. Serapioni), Characteristics of educational sciences research activity in European post-socialist countries in the period 1996 to 2013: Content analysis approach (D. Bouillet, M. Jokić), To mix or not to mix? Exploring the dispositions to otherness in schools (M. Mendoza), Open Education platforms: Theoretical ideas, digital operations and the figure of the open learner (M. Decuypere), Contemporary Methodological Perspectives in Educational Research on 'Teachers' practice': Assumptions and Shortcomings for 'Effective Practices' (J. Penalva), Reflective practice and student satisfaction: never the twain shall meet? (A. Pirrie, S. Day).

<https://journals.sagepub.com/home/eer>

Černý, M. (2019). *Digitální informační kurátorství jako univerzální edukační přístup: Pragmatická edukační teorie a její prakticko-výzkumná implementace*. Brno: Munispace.

Kniha se věnuje tématu digitálního informačního kurátorství, které studuje v kontextu konektivistické a konstruktivistické výuky. Ukazuje toto téma jako zásadní pedagogický přístup, který umožňuje vzdělávání s vyšší mírou participace studentů, jejich autonomii, ale také lepší diferenciací vzdělávacího obsahu. Téma digitálního informačního kurátorství kniha zařazuje také do kontextu informační vědy, andragogiky, digitálních knihoven a dalších souvisejících témat. Úvodní teoretické vymezení postupně přechází do oblasti konkrétních vzdělávacích doporučení. Od knihovnického pojetí tak postupně přechází v univerzální edukační přístup.

Dostál, J. (2019). *Trendy ve vzdělávání: Inovace školství – učitel jako aktér změny*. Olomouc: Univerzita Palackého.

Sborník abstraktů z konference 'Trendy ve vzdělávání, která se konala od 15. 5. do 17. 5. 2019 ve Velkých Losinách.

Hendrick, C., & Macpherson, R. (2019). *Co funguje ve třídě? Most mezi výzkumem a praxí*. Praha: Academia.

Ať se zeptáte kteréhokoli pedagoga na kterémkoli kontinentě, pravděpodobně vám potvrdí, že stejně jako se mění doba, mění se i žáci, a tím pádem i vyučování. K tomu, aby vyučování dokázalo zrcadlit moderní dobu a dokázalo předat vědomosti dostatečně efektivně současným žákům, je potřeba nejnovějších výzkumů. Těch je však nepřeberné množství a učitelé nemají čas probírat se všemi materiály, aby našli ty, které jsou uplatnitelné v praxi. Carl Hendrick a Robin Macpherson proto oslovili osmnáct předních vzdělávacích odborníků, aby shrnuli nejaktuálnější výzkumy v deseti nejdůležitějších oblastech výuky a představili ty, které se v praxi osvědčily.

Hrubá, J. & Chvál, M. (Eds.) (2019). *Na cestě ke kvalitní škole*. Praha: Wolters Kluwer

V rámci národního projektu Cesta ke kvalitě se uskutečnila v letech 2009 až 2012 celá řada vzdělávacích aktivit a aktivit podporujících výměnu zkušeností mezi školami v oblasti vlastního hodnocení školy. V projektu vzniklo též mnoho publikací, které jsou v elektronické podobě stále dostupné na internetu. Výjimečné postavení mezi nimi mělo šest čísel bulletinu Na cestě ke kvalitě, vždy tematicky zaměřených na určitou fázi autoevaluace školy. Tehdejší šéfredaktorka bulletinu Jana Hrubá spolu s Martinem Chválem, hlavním manažerem projektu, vybrali pro aktuální publikaci nakladatelství Wolters Kluwer ty nejlepší texty z bulletinů, které mají nadčasovou platnost a mohou být užitečné jak pro začínající, tak pro zkušené vedoucí pracovníky škol, kteří si uvědomují svoji nenahraditelnou roli na cestě ke kvalitní škole. Jsme přesvědčeni o tom, že autoevaluace je pro ředitele klíčovým nástrojem řízení školy.

Zilcher, L., & Svoboda, Z. (2019). *Inkluzivní vzdělávání: Efektivní vzdělávání všech žáků*. Praha: Grada.

Publikace se věnuje inkluzi ve vzdělávání z řady hledisek: pohlíží na ni z roviny filozofické, obecně didaktické, speciálněpedagogické i historické. Hlavní důraz klade na jedinečnost role učitele ve vzdělávací praxi. Autoři představují výsledky rozsáhlé empirické studie, zaměřené

na úroveň didaktických kompetencí učitelů a jejich vliv na kvalitu vzdělávacího procesu v českých školách. Na základě vědeckého výzkumu ukazují, že osvojení těchto didaktických kompetencí je nezbytnou podmínkou jak pro úspěch společného vzdělávání, tak vlastně pro úspěch jakéhokoliv edukačního procesu. Autoři vyvracejí obavy laické i části odborné veřejnosti z inkluzivního přístupu ve vzdělávání a dokazují, že vzdělaní a kompetentní učitelé dokážou zajistit všestrannou efektivitu společného vzdělávání a jeho přínos pro všechny účastníky.

Knihy je určena všem zájemcům o seriózní diskuzi týkající se aplikace inkluzivních přístupů v našem vzdělávacím systému. Různá ideologická stanoviska jsou v knize potlačena ve prospěch výzkumných výsledků a možností jejich interpretace. Věříme, že publikace bude inspirací pro odborníky v oblasti sociální pedagogiky, speciální pedagogiky, ale i sociologie, antropologie a dalších společenskovědních oborů. Určena je i pro zájemce o dopady vzdělávací politiky České republiky na současnou edukační realitu a perspektivy jejího dalšího rozvoje.

VÝZVY PRO AUTORY

Pedagogika: 2020

Téma: Changes of pre-primary and primary education

Editoři: Radka Wildová, Jana Stará

Monothematic issue of Pedagogika journal in English language will be devoted to deeper investigation of key questions connected to primary and pre-primary education across particular educational systems. Theoretical, review and research papers on pre-primary and primary education in the context of changing society and social and cultural specifics of particular areas of the world are welcome. Suitable are papers focused on research of curriculum, reality of pre-primary and primary education, investigation of needs, expectations and beliefs of individual participants – children, parents, teachers, prospective teachers, headmasters, statutory authority etc.

The aim is to enrich theory of pre-primary and primary education with attention paid to the perspective of globalized world, culture specifics of its parts and changes of population of children.

Pre-primary and primary education represent fundamental pillars of educational systems and their quality is to a large extent basis for successful lifelong education. Together with the changing society, its demands and expectations new questions to which answers need to be searched arise. Traditions, cultural specifics and historical experience are being reinvestigated in relation to new demands such as e.g. inclusive education, cultural diversity, development of communication technologies and its role in school as well as family environment, change of traditional family functioning, rise in populism.

Chosen key areas possibly covered by the monothematic issue:

1. Changes of population of children and its reflection in pre-primary and primary education curriculum.
2. Changes of the role of school (pre-primary and primary) with regard to changes of family lifestyle and changes in society.
3. Reflection of current changes of pre-primary and primary education.

Editors: Radka Wildová, Jana Stará

Important dates and information:

- By 31st January 2020: Submit annotations in English of maximum 2 pages (3,600 characters) labelled “Monočíslo AJ” or “English monothematic issue” to the email address

pedagogika@pedf.cuni.cz. The annotation is to include the following: the author(s), title of the paper, type of paper – theoretical, historical, review, methodological or research paper, its aims and content, and its presumed size.

- By 28th February 2020: Annotations will be reviewed and the authors will be notified about further proceedings.
- By 30th April 2020: Papers based on the accepted annotations will be submitted.
- Subsequently, papers will be submitted for standard peer review after which authors will be notified and prospective adjustments to the texts will be required by 30th June 2020.

Pedagogika: 2020

Téma: Neformální vzdělávání

Editoři: Mgr. et MgA. Iva Vachková, Ph.D., a Mgr. Jiří Kohout, Ph.D.

V posledních letech stále větší roli v životě dětí a mládeže hraje neformální vzdělávání. Avšak jeho možnosti, zásady a šíře nejsou dosud zcela uspokojivě zmapovány. Záměrem monotematického čísla Pedagogiky je ukázat na rozmanité možnosti současného neformálního vzdělávání i jeho podoby a napomoci popsání jeho nejrůznějších forem.

Monotematické číslo nabízí prostor pro prezentaci nejrůznějších podob neformálního vzdělávání v českém prostředí z různých úhlů pohledu. Neformální vzdělávání přitom rámcově chápeme ve smyslu definice neformálního učení uvedené v úředním věstníku Evropské unie v rámci Doporučení Rady ze dne 20. prosince 2012 o uznávání neformálního a informálního učení [1]. Naopak do neformálního vzdělávání pro účely tohoto čísla nezahrnujeme tzv. stínové vzdělávání, jemuž je v současné době věnována patřičná pozornost v českých pedagogických časopisech (např. Orbis Scholae). Případná témata studií vhodných pro toto monotematické číslo mohou zahrnovat například:

- strukturované elektronické učení;
- přínos science center, muzeí apod. ke vzdělávání a možnosti jejich spolupráce s institucemi formálního vzdělávání (příklady dobré praxe);
- profesní kvalifikace v oblasti neformálního vzdělávání a problematika uznávání neformálního vzdělávání;
- zájmové vzdělávání, jeho legislativní ukotvení a možnosti rozvoje;
- neformální (resp. zájmové) vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a žáků nadaných;
- otevřené vzdělávací zdroje v neformálním vzdělávání;
- přínos neformálního vzdělávání v oblastech didaktické transformace učiva a tzv. dynamických míst kurikula;
- neformální vzdělávání dospělých a podnikové vzdělávání;
- role nevládních neziskových organizací v neformálním vzdělávání.

Připravované číslo by mělo pomoci zodpovědět, jaká jsou specifika neformálního vzdělávání (jeho výhody a nevýhody), jakých forem současné neformální vzdělávání nabývá, jaké cíle plní a co vše je jeho obsahem. Snahou je také přispět k možné klasifikaci forem neformálního vzdělávání a k jeho přesnějšímu vymezení. Pozornost by měla být věnována rovněž vzájemnému vztahu formálního a neformálního vzdělávání a roli neformálního vzdělávání v přípravě budoucích učitelů.

Očekáváme studie teoretické, přehledové, empirické, analytické, ale i metodologické, z nejrůznějších oblastí tohoto typu vzdělávání. Mohou se týkat neformálního vzdělávání dětí a mládeže i dospělých. Příspěvky týkající se výzkumu v této oblasti jsou vítány.

Garanty monotematického čísla jsou Mgr. et MgA. Iva Vachková, Ph.D., a Mgr. Jiří Kohout, Ph.D.

Časový plán přípravy monotematického čísla:

- Do 31. 1. 2020 zasílejte abstrakty v rozsahu max. 2 stran (3600 znaků) na adresu pedagogika@pedf.cuni.cz s poznámkou „Monočíslo“. V abstraktu, prosím, uveďte: autora (autory) a název příspěvku, jeho typ (teoretická, přehledová, metodologická, výzkumná studie), předpokládaný rozsah, cíl a obsah příspěvku.
- Do 28. 2. 2020 budou abstrakty posouzeny a autoři obdrží vyrozumění o dalším postupu.
- Do 30. 4. 2020 budou odevzdány studie vycházející z akceptovaných abstraktů. Následně studie projdou standardním recenzním řízením a autoři budou požádáni o případné úpravy textů do 30. 6. 2020.

Monotematické číslo vyjde na podzim 2020.

Redakční poznámka

Informace o konferencích jsou uveřejňovány opakovaně, a to až do doby jejich konání. Informace o jednotlivých číslech časopisů jsou opakovány do doby, než je zveřejněno nové číslo. Informace o nových knihách jsou uveřejňovány jednou. Anotace publikací jsou v některých případech převzaty z podkladů dostupných na www stránkách jednotlivých vydavatelů a nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce. Bulletin ČAPV je dvouměsíčník, vychází vždy na konci sudého měsíce. Informace o konferencích a nových publikacích zasílejte na: bulletin@capv.cz.

Bulletin edituje Kateřina Vlčková (KPed PdF MU). Na tvorbě bulletinu spolupracují: Jana Poláčková Vaštatková (Katedra sociologie a andragogiky FF UP), Stanislav Michek (ÚPPE PdF UHK), Martin Chvál (ÚVRV PdF UK) a Petr Novotný (ÚPV FF MU). Na přípravě podkladů pro bulletin se podílí studentka učitelství Viola Daňhelová (PdF MU), na jazykové korektuře a sazbě studentka učitelství Jana Kovaříková (PdF MU). Za stipendijní podporu děkujeme Katedře pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity.